

Slim besparen in een zuinig huis

EcoHuis
Antwerpen

Minder betalen met
weinig moeite

In deze brochure

Waarom zuinig zijn met energie?	4
Woonkamer	7
Keuken	15
Wasplaats	23
Badkamer	25
Bureau	29
Overschakelen op groene stroom	32
Mogelijke besparing op jaarbasis	34
Grotere investeringen	35
Energietabel	38

Waarom zuinig zijn met energie?

Energie sparen heeft alleen maar voordelen

- **Voor jou** je energiefactuur daalt, maar je comfort blijft hetzelfde.
- **Voor de aarde** traditionele energiebronnen zoals olie of aardgas zijn niet eindeloos. We maken ze op aan een steeds sneller tempo.
- **Voor het klimaat** als we minder fossiele brandstoffen gebruiken, komt er minder CO₂ in de atmosfeer terecht. En dat is nodig, want CO₂-uitstoot is een van de oorzaken van de opwarming van de aarde.

TIP!

Plan je grotere aanpassingen in je woning of appartement? Dan kan je daarvoor heel wat hulp krijgen:

- gratis technisch advies van de EcoHuisdokter;
- gratis advies over premies en subsidies bij het woonkantoor;
- als je in aanmerking komt: een renteloze lening voor energiebesparende maatregelen.

Vraag meer info bij het EcoHuis.

Kleine moeite, groot resultaat

- Alle beetje's helpen om minder energie te verbruiken. In deze brochure vind je tips voor elke kamer van je woning. Het zijn meestal kleine veranderingen die samen toch een groot effect hebben. De tips staan ingedeeld in drie groepen:
- Grote winst, kleine moeite. Begin met deze tips, want ze maken het grootste verschil voor de minste moeite.
- Nog meer winst, iets meer moeite. Na de eerste tips kan je hiermee verdergaan om nog meer energie te sparen.
- Extraatjes. Deze tips maken niet het grote verschil, maar zijn wel heel simpel en daarom de moeite waard.

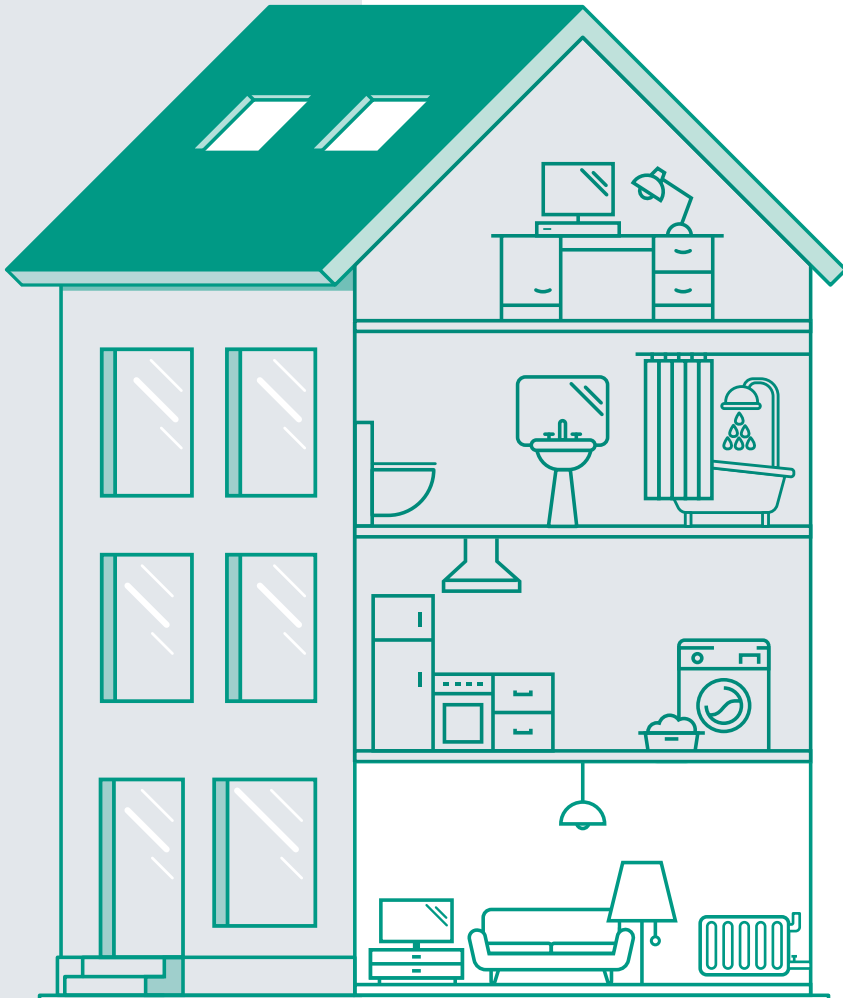
Waar gaat de energie bij jou thuis naartoe?

TIP

Elektrische apparaten zoals een koelkast, wasmachine, televisie of vaatwasser hebben een energielabel. Het apparaat krijgt een score van A (heel energiezuinig) tot D (heel energieverspillend). Erg zuinige koelkasten of diepvriezers kunnen zelfs een A++ of A+++ als score krijgen. Je ziet ook op het label hoeveel het toestel jaarlijks verbruikt, uitgedrukt in kWh.

Ook voor lampen bestaat er een label met score van A tot G. De zuinigste lampen (klasse A) zijn ledlampen, tl-lampen en sommige spaarlampen. Gloeilampen zijn het meest energieverspillend (klasse E tot G).

Benieuwd welke toestellen de grote energievreters zijn bij jou thuis? Gebruik de handige tabel achteraan in dit boekje. Daarin zie je het gemiddelde verbruik van de meest energiezuinige toestellen. Met een energiemeter kan je zelf nagaan hoeveel energie jouw eigen toestellen verbruiken. Vergelijk via de tabel en beslis dan zelf of je misschien beter investeert in een nieuw, zuiniger toestel.

Woonkamer

In de woonkamer breng je – terwijl je wakker bent – wellicht het meeste tijd door. Logisch dus dat je er nogal wat energie verbruikt, bijvoorbeeld voor het licht en de verwarming. Toch kan je energie sparen zonder comfort te verliezen. En er zijn ook een heel aantal stille energievreters om voor op te letten.

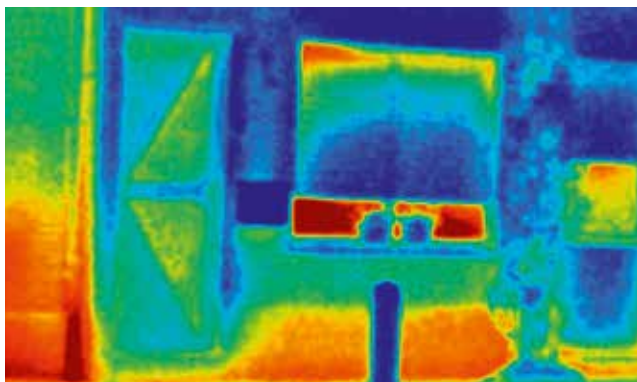
Verwarming

Veel winst, weinig moeite

- Verwarming is de grootste hap uit je energiebudget op jaarbasis. Het goede nieuws? Je kan al heel wat sparen met een graadje minder. Zet de thermostaat één graad lager in de winter en draag een dikke trui: goed voor **45 euro** per jaar voor een gemiddeld gezin met vier bewoners.
- In de zomer staat de verwarming af. Zet ook de waakvlam van de ketel van de centrale verwarming af. Zo bespaar je nog eens **55 euro** per jaar.

- Veel warmte gaat verloren langs de ramen. Enkel glas laat heel veel warmte door. Dubbele en hoogrendements-beglazing doen het iets beter. Nog slimmer? Doe de gordijnen goed dicht of sluit de rolluiken. Op de foto zie je een rolluik dat wordt opgehaald. De rode vlek onder het rolluik is de ontsnappende warmte.

Op de foto zie je een rolluik dat wordt opgehaald. De rode vlek onder het rolluik is de ontsnappende warmte.

© Gezinsbond vzw

- Zet de verwarming op nachtstand een uurtje vóórdat je gaat slapen. Het blijft nog lang genoeg warm. Je bespaart er **80 euro** per jaar mee.
- Let erop dat er niets voor de radiatoren staat. Een zetel houdt heel wat warmte tegen.
- Doe tussendeuren dicht. Zo verklein je de ruimte die een radiator moet verwarmen. Kleinere kamers zijn sneller warm.

Nog meer winst, iets meer moeite

- Koude tocht? Die voorkom je heel eenvoudig met een tochtstrip of een tochtmond. Per meter tochtstrip bespaar je **10 euro** per jaar. Let op: luchtcirculatie blijft wel belangrijk. Zet de ramen af en toe een paar minuten open. Dat is beter dan één raam dat de hele dag openstaat. Plaats een luchtrooster in de binnendeuren voor betere luchtcirculatie.
- Plak reflecterende folie achter je radiatoren. Die zorgt ervoor dat de warmte niet in de muur verdwijnt. Je bespaart **7 euro** per vierkante meter folie per jaar.
- Ontlucht de radiatoren. Dan hebben ze meer vermogen.
- Controleer regelmatig de druk op de leidingen van de centrale verwarming. Wordt de druk te laag? Vul dan water bij volgens de handleiding van de ketel.

LET OP
als je een kamerthermostaat gebruikt, moeten de radiator-kranen altijd op maximum staan.

- Gebruik niet één thermostaat voor je hele woning, maar werk met kamerthermostaten. Zo regel je de temperatuur per kamer: 18 °C in de slaapkamer, 23 °C in de badkamer en 21 °C in de woonkamer bijvoorbeeld. Let op: als je een kamerthermostaat gebruikt, moeten de radiator-kranen altijd helemaal open staan.

Extraatjes

- Stof de radiatoren regelmatig af. Onder een dikke laag stof moeten de radiatoren harder werken.

Verlichting

Veel winst, weinig moeite

TIP!

Vroeger werd weleens gezegd dat een spaarlamp of ledlamp meer verbruikt wanneer je ze aan- of uitdoet. Dat klopt niet. Je kan een spaarlamp wel 650.000 keer aan- en uitdoen voor ze kapotgaat.

- De allersuïneste lamp? Dat is een lamp die niet brandt. Doe dus het licht uit wanneer je een ruimte meer dan drie minuten verlaat.
- Gebruik gratis licht ... van de zon. Laat de gordijnen open zolang het licht is.
- Dimmers blijven energie verbruiken, ook wanneer de lamp uit is. Gebruik dus beter een lamp met een lager wattage voor sfeerverlichting. Of plaats een snoer met aan- en uitschakelaar tussen de dimmer en het stopcontact.
- Lichte muren weerkaatsen meer licht. Kies dus voor een lichte verfkleur op de muren en het plafond.

Nog meer winst, iets meer moeite

TIP!

Voor een aangenaam licht kiest u een lamp met een kleurtemperatuur tussen de 2400 en 2700 kelvin.

- vervang gloeilampen (of spaarlampen) door ledlampen als ze stuk zijn. Zo bespaar je **50 euro** tijdens de levensduur van de lamp – aankoopprijs inbegrepen!

Soort lamp	Gloeilamp 60 W	Halogeen lamp 53 W	Spaarlamp 12 W	Ledlamp 6 W
Gemiddelde levensduur per lamp	1 000	2 000	5 000	50 000
Aankoopprijs per lamp	1,98 euro	4,94 euro	3,25 euro	9,67 euro
Aantal lampen nodig voor 50 000 branduren	50	25	10	1
Energieverbruik na 50 000 branduren	3 000 kWh	2650 kWh	600 kWh	300 kWh
Energiekost na 50 000 branduren (0,30 euro/Kwh)	900 euro	795 euro	180 euro	90 euro
totaalkost (aankoop + verbruik)	999 euro	918,50 euro	212,50 euro	99,67 euro
Voordeel t.o.v. gloeilampen na 50 000 branduren		80,50 euro	786,50 euro	899,33 euro
Voordeel t.o.v. spaarlampen na 50 000 branduren				112,83 euro

Televisie

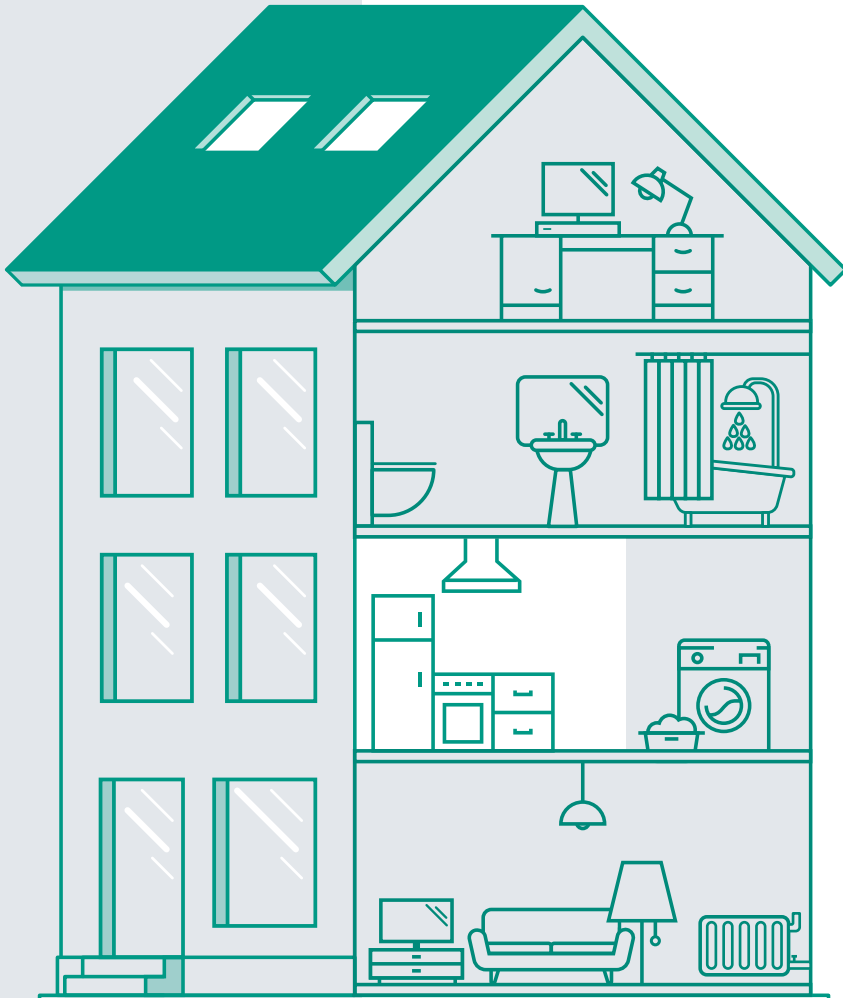
Veel winst, weinig moeite

- Sluit de tv, dvd-speler en digitale decoder/recorder aan op een snoer met aan- en uitschakelaar. Zet de hele installatie uit via de knop wanneer je klaar bent met tv kijken.
- Digitale decoders die nieuwer zijn dan 2012, hebben een 'slimme energiestand'. Schakel die zeker in bij de installatie. Let op: de functie werkt pas als je op de 'off'-knop gedrukt hebt.
- Kruip onder een dekentje terwijl je televisie kijkt. Heel gezellig én de verwarming kan een graadje lager.

Nog meer winst, iets meer moeite

- Wil je enkel naar muziek luisteren? Zet dan de radio of hifi aan in plaats van de televisie of computer.

Keuken

Tijdens het koken verbruik je heel wat energie en water. En ook de koelkast en diepvriezer hebben natuurlijk energie nodig. Maar juist daarom zit de keuken vol met kansen om te besparen. En dat zonder grote investeringen te doen.

Koelen en vriezen

Veel winst, weinig moeite

- Stel de temperatuur van uw koelkast en diepvriezer goed in: 4 tot 5 °C voor de koelkast en -18 °C voor de diepvriezer. Elke graad kouder kost je vijf procent meer elektriciteit.
- Let erop dat de deur goed blijft afsluiten. Dat kan je testen door er een papiertje tussen te steken en de deur dicht te doen. Kan je nog met het papiertje bewegen? Dan sluit de deur slecht af. Dat los je op door het rubber langs de rand van de deur goed schoon te maken met een vochtige doek. Doe dat regelmatig om het rubber soepel te houden.

Nog meer winst, iets meer moeite

Als je deze tips toepast, bespaar je al snel **100 euro** per jaar.

- Plaats de koelkast en de diepvriezer op een koele plek. Dus niet naast de oven of een radiator, en ook niet in de zon. Rond de toestellen moet voldoende lucht kunnen circuleren. Dan blijven ze beter koel en verbruiken ze minder energie.
- Een laagje ijs van twee millimeter in de diepvriezer verbruikt tien procent meer energie. Ontdooi de diepvriezer dus een keer per jaar.
- Achteraan op de koelkast en de diepvriezer zit een rooster waarlangs het toestel warmte afvoert. Stof dat rooster regelmatig af zodat het goed blijft werken.
- Een volle diepvriezer verbruikt minder energie dan een lege. Vul lege ruimte op met piepschuim of afgesloten lege dozen.
- Bij de koelkast is het net omgekeerd: een te volle koelkast kan niet meer efficiënt koelen en verbruikt dus meer energie.
- Zet de koelkast uit wanneer je met vakantie gaat. Zet dan wel de deur op een kier, anders komt er schimmel in.
- Doe de diepvriezer en de koelkast zo weinig mogelijk open. Heb je boodschappen gedaan? Leg alles wat in de koelkast of de diepvriezer moet dan eerst bijeen. Zo kan je alles inladen terwijl je de deur maar één keer opendoet.

Extraatjes

- Laat warme gerechten helemaal afkoelen voordat je ze in de koelkast zet. De damp van een warm gerecht maakt het te warm in de koelkast. Die moet dan extra koelen en verbruikt dus meer energie.
- Eet je een gerecht uit de diepvriezer? Laat het dan niet ontdooien in de microgolfoven, maar haal het goed op tijd uit de diepvriezer. Nog beter? Laat je gerecht ontdooien in de koelkast. Dan neemt het koude gerecht de taak van de koelkast een stukje over.

Koken

Veel winst, weinig moeite

- Heb je een elektrisch fornuis? Zet de kookplaat dan al af voordat het gerecht klaar is. De plaat blijft nog lang genoeg warm.
- Heeft je oven een hetelucht-functie? Zet die dan zeker op. Je kan de oven dan gebruiken op een lagere temperatuur.
- Kleine beetjes opwarmen doe je in de microgolfoven. Grotere hoeveelheden doe je in de traditionele oven.
- Vul de waterkoker niet volledig wanneer je een beetje warm water nodig hebt, maar doe er net genoeg water in.
- Heb je een kan koffie gezet? Doe die dan in een thermosfles en zet het koffiezetapparaat uit. Je bespaart zo **20 euro** per jaar.
- Zet altijd een deksel op de potten wanneer je kookt. Je verbruikt tot 30 procent minder energie en bespaart **15 euro** per jaar.

- Kook je groenten of aardappelen? Dan hoef je de pot niet helemaal vol met water te doen. De groenten moeten maar voor een derde onder water staan, maar zet wel een deksel op de pot. Nog beter? Stoom je groenten: je verbruikt nog minder water en de vitamines blijven beter bewaard. Zo bespaar je **15 euro** per jaar.
- Een snelkookpan is een slimme keuze. Die verbruikt 40 tot 70 procent minder energie.

Nog meer winst, iets meer moeite

- Het is zuiniger om je oven langer te laten werken op een lagere temperatuur, dan kort op een hoge. En wist je dat chefkoks de voorkeur geven aan traag garen? Je kan kip bijvoorbeeld eerst garen op een lagere temperatuur en daarna in de pan aanbraden om een korstje te krijgen.

Extraatjes

- Doe de oven zo weinig mogelijk open terwijl hij aanstaat.
- Warm vloeistoffen liever niet op in de microgolfoven, maar gebruik het fornuis of de waterkoker.
- Koken in de wokpan gaat snel en verbruikt dus ook weinig energie. En het is nog lekker ook!
- Gebruik een grotere kookplaat of gaspit voor grote potten, en een kleinere voor kleine potten.
- Kookpotten met een vlakke, dikke bodem verspreiden de warmte snel en gelijkmatig. Daardoor branden ze minder snel aan én zijn ze energiezuiniger.
- Heb je toestellen met een ingebouwde transformator, zoals een koffiezetapparaat of een kruimeldief? Schakel die dan volledig uit wanneer je het toestel niet gebruikt. Ook in stand-by verbruiken ze energie.

TIP!

Een gasfornuis is voordeliger dan een elektrisch fornuis in het gebruik én in de aankoop. Een inductiekookvuur is even energiezuinig als een gasfornuis, maar is dan weer duurder in de aankoop.

TIP!

Ga je een nieuw keukentoestel aanschaffen? Gebruik dan de tabel achteraan om te weten te komen of een toestel zuinig is. En let goed op de labels (zie p. 36).

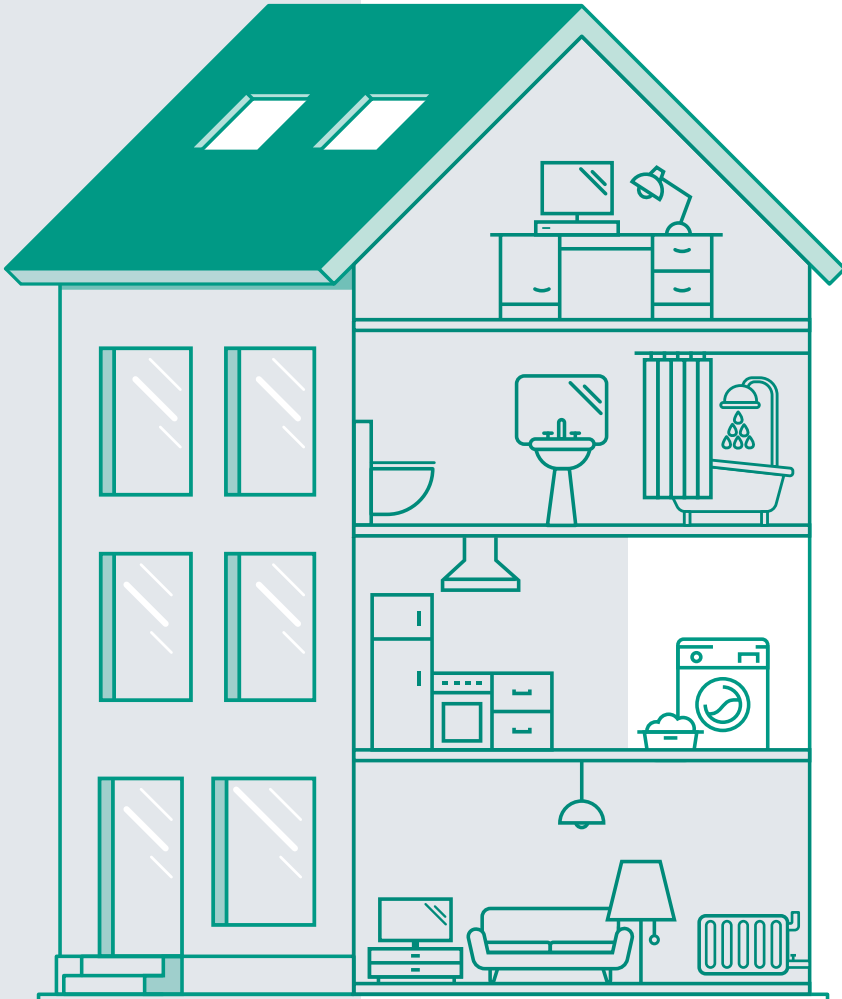
De afwas

Veel winst, weinig moeite

- Laat de afwas staan tot je een grote afwas kan doen, zowel met de hand als in de vaatwasmachine.
- De vaatwasmachine verbruikt minder energie in het spaarprogramma (35 °C) en is heel geschikt voor afwas die niet erg vuil is. Let erop dat je de vaatwasmachine wel af en toe spoelt met heet water tegen bacteriën.
- Haal etensresten uit potten en van borden voordat je begint af te wassen of ze in de vaatwasmachine zet. Vooraf spoelen is niet nodig.
- Was je af met de hand? Vul dan de spoelbak met water en laat de kraan niet lopen.
- Gebruik je in de keuken een elektrisch geisertje voor warm water? Zet daar dan een timer op zodat het 's nachts afslaat. Je bespaart er **10 euro** per jaar mee.

Nog meer winst, iets meer moeite

- Maak regelmatig de filter van de vaatwasmachine schoon en ontkalk hem een paar keer per jaar met azijn.

Wasplaats

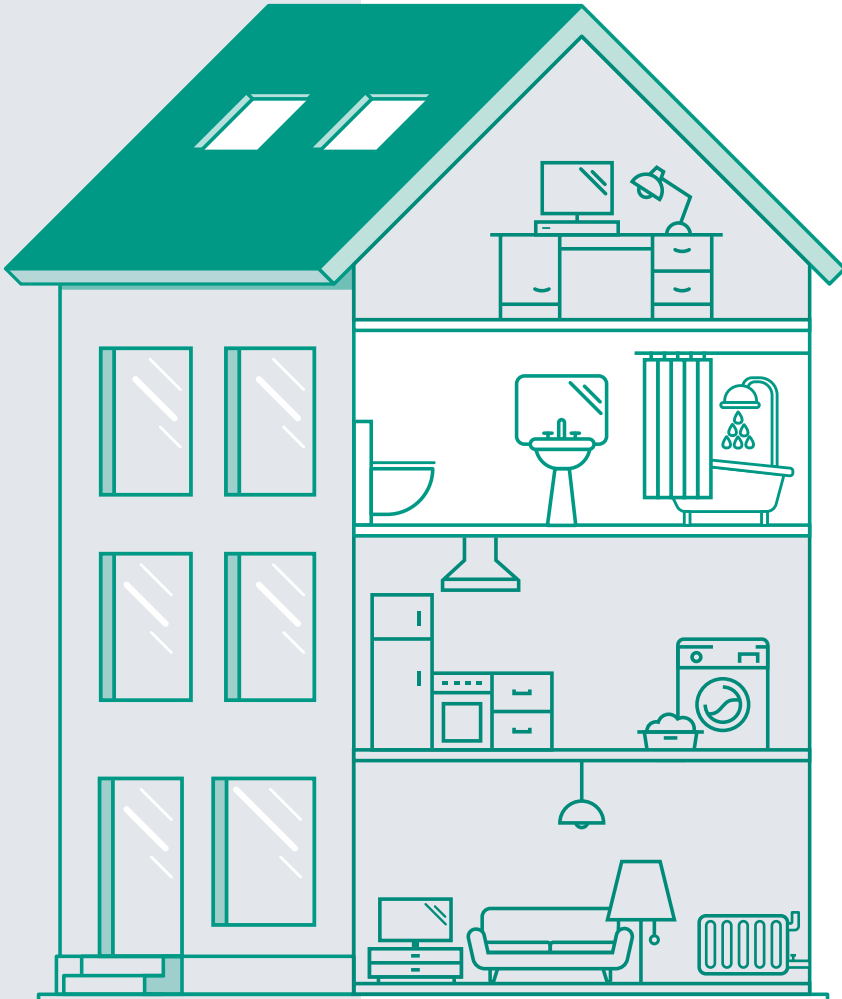
Door de wasmachine en de droogkast slim te gebruiken, kan je ook hier heel wat besparen.

Veel winst, weinig moeite

- Beter een langer programma met een lagere temperatuur, dan een kort heet programma. Wassen op 40 °C is 70 % zuiniger dan wassen op 90 °C.
- Wassen op lagere temperatuur is ook beter voor je machine. Je krijgt er minder kalk door. Laat een keer per maand een programma op hogere temperatuur draaien om bacteriën te doden.
- Gebruik geen voorwasprogramma. Zo bespaar je 15 % water en elektriciteit.
- Laat de was goed uitzwieren. Dan komt hij droger uit de machine en hoeft de droogkast niet zo hard te werken.

Nog meer winst, iets meer moeite

- Droog je was buiten of op een droogrek in plaats van in de droogkast. Maak regelmatig de filter van de wasmachine en de droogkast schoon.

Badkamer

In de badkamer verbruik je vooral veel water. Je neemt een douche of trekt de wc door, maar sta je er ooit bij stil dat je daarvoor elke keer gezuiverd drinkwater gebruikt? Onze voorraad drinkwater is niet zo groot als je misschien denkt. We moeten er zuinig mee zijn, anders raakt het drinkwater op.

Sinds enkele jaren werken de watermaatschappijen met twee tarieven voor drinkwater. Tot een bepaald maximum betaal je vier euro per kubieke meter water die je verbruikt. Verbruik je als gezin meer water dan het basistarief toelaat? Dan betaal je de extra hoeveelheid aan een hoger comforttarief.

Wat is het basis- en comforttarief?

Je krijgt 30 m³ per woon-eenheid en 30 m³ per gedomicilieerde aan het basistarief. Al wat meer verbruikt wordt, betaal je aan het comforttarief.

Rekenvoorbeeld gezin 4 personen

totaal verbruik

210m³

150m³ (4+1 x 30m³)

60m³

Basistarief:
150m³ x 4 euro

comforttarief:
60m³ x 8 euro

600 euro

480 euro

1080 euro

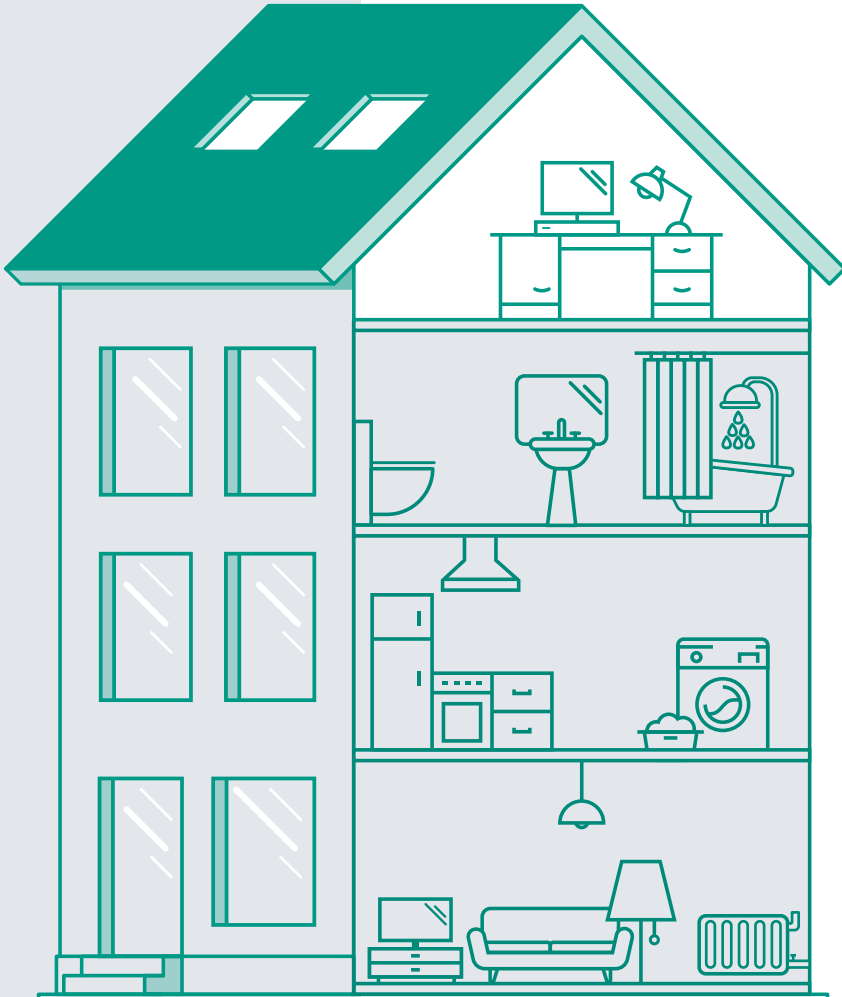

Veel winst, weinig moeite

- Neem een douche in plaats van een bad.
- Vervang je gewone douchekop door een spaardouchekop en maak je douchetijd drie minuten korter. Zo bespaar je al snel **200 euro** per jaar.
- Doe de kraan dicht terwijl je je scheert of je tanden poetst.

Nog meer winst, iets meer moeite

- Pas de waterverwarming aan: 50 °C voor een doorstroom-systeem en 60 °C voor een boiler. Warmer hoeft niet.
- Gebruik je de badkamer alleen maar 's ochtends en 's avonds? Verwarm hem dan ook alleen op die momenten. De rest van de dag kom je er toch niet.
- Zet de douche uit terwijl je je inzeept.
- Heb je kleine kinderen? Stop ze samen in bad. Dat is zuiniger dan apart onder de douche.

Bureau

De apparaten in je studeerkamer zijn energievreters. Een computer, een scherm en andere randapparatuur: ze maken een groot deel uit van je energiefactuur.

Veel winst, weinig moeite

- Gebruik je de studeerkamer redelijk weinig? Verwarm hem dan niet de hele dag, maar enkel op de momenten dat je er bent. Zo bespaar je **20 euro** per jaar.
- Sluit de computer, printer en andere randapparatuur aan op een stekkerdoos met een aan- en uitschakelaar. Zo zet je de toestellen met één knop allemaal af en bespaar je **70 euro** per jaar.
- Een laptop is energiezuiniger dan een desktopcomputer. Hij verbruikt het minste energie wanneer je hem gebruikt met de oplader in het stopcontact.
- Vergeet niet om de oplader van je laptop – en je gsm, batterijen en andere apparaten – uit het stopcontact te halen wanneer je hem niet gebruikt. Anders blijven ze stroom gebruiken. Je bespaart zo **10 euro** per jaar.

Extraatjes

- Wanneer je computer opwarmt, verbruikt hij meer energie om te kunnen koelen. Je kan hem helpen door ervoor te zorgen dat er genoeg vrije ruimte rond de computer is. Zet hem niet naast een radiator of een andere warmtebron.
- Je computer heeft een slaapstand die energiezuinig is. Die wordt automatisch ingeschakeld wanneer je de computer een tijd niet gebruikt. Je kan zelf instellen hoe lang het duurt voordat de computer in slaapstand gaat.
- Gebruik geen screensaver. Moderne beeldschermen hebben dat niet nodig.
- Bespaar op papier en inkt door zo weinig mogelijk af te drukken. Moet je toch iets printen? Doe dat dan dubbelzijdig en zo weinig mogelijk in kleur.

Overschakelen op groene stroom

Groene stroom is elektriciteit uit duurzame, milieuvriendelijke bronnen zoals windmolens, zonnepanelen, waterkracht of biomassa. De elektriciteit zelf verschilt helemaal niet van andere, 'grijze' stroom, bijvoorbeeld uit steenkoolcentrales. Maar het is wel veel beter voor het milieu. De meeste energieleveranciers geven je de mogelijkheid om te kiezen voor groene stroom.

Hoe schakel je over?

- Kies je leverancier. Op www.vreg.be kan je gemakkelijk vergelijken tussen leveranciers. Je hoeft gas en elektriciteit niet bij dezelfde leverancier af te nemen. Kies gerust voor twee verschillende leveranciers als dat goedkoper is.
- Je kan je huidige energiecontract eender wanneer opzeggen. Wanneer je een contract tekent bij een nieuwe leverancier, regelt die alles voor jou. Ook de opzeg van je huidige contract.
- Geef aan de nieuwe leverancier door hoeveel energie jij per jaar verbruikt. Dat staat op je eindfactuur.
- De netbeheerder zal jou vragen om de meterstand door te geven. Daarmee maakt de oude leverancier een eindfactuur op.

TIP!

Vind je dit moeilijk? Kom dan naar het EcoHuis of een woonkantoor met je laatste jaarfactuur. Dan zoeken we het samen uit.

- Je merkt verder helemaal niets van de overstap. Je komt niet zonder energie te zitten wanneer je van leverancier verandert. Je krijgt voortaan tussentijdse facturen en jaarfacturen van de nieuwe leverancier.

Mogelijke besparing op jaarbasis

een overzicht

Bureau	je wint
Schakel je computer steeds uit. In stand by gebruikt die nog steeds 33% van de energie die hij nodig heeft om te werken.	20 euro
Verwarm de kamer enkel als je ze gebruikt.	20 euro
Badkamer	
Gebruik een spaardouchekop en douche maximaal 7 minuten. Zo verbruik je minder water en minder energie om dat water te verwarmen.	245 euro
Gebruik een bekertje met water om je tanden te poetsen. Laat je de kraan lopen, dan verspil je ongeveer 7 liter water.	20 euro
Een waslijn om je was te drogen is veel beter. Je gebruikt de zon en wind als energie.	60 euro
Je kan gerust wassen op een lagere temperatuur. Gebruik 60° enkel voor echt vuile kleren of ondergoed.	50 euro
Keuken	
Onderhoud je koelkast en diepvries. Verwijder regelmatig de ijslagen en zet de temperatuur van je koelkast op 5°. Denk eerst na over wat je wil nemen en sluit koelkast en diepvries heel snel.	100 euro
Zet een deksel op je pot om te koken.	15 euro
Gebruik een thermos om je koffie warm te houden, dan kan de koffiezet af.	20 euro

Woonkamer	je wint
Zet je verwarming 4° lager 1 uur voor je gaat slapen.	80 euro
Zet je verwarming altijd 1° lager en trek een trui aan.	45 euro
Plaats onderaan ramen en deuren een tochtstrip om de koude wind tegen te houden. Zorg er wel voor dat je je woning voldoende ventileert.	12 euro per m tochtstrip
Ook in stand by blijven elektrische toestellen stroom verbruiken. Schakel meerdere toestellen tegelijk uit door ze op een stekkerdoos met drukschakelaar aan te sluiten.	10 euro per toestel

Grotere investeringen

Met de tips in deze brochure kan je al heel wat besparen. Wil je nog meer doen om energiezuinig te leven? Dan zijn er waarschijnlijk grotere investeringen nodig. Doe de dingen bovenaan dit lijstje eerst:

- Isoleer je dak (nog beter).
- Isoleer de vloer (nog wat meer).
- Kies voor superisolerende ramen.
- Laat een nieuwe ketel plaatsen.
- Isoleer de buitenmuren.
- Gebruik energiezuinige toestellen.
- Kies voor efficiënte verlichting.
- Stap over op groene stroom.
- Pas je gedrag aan volgens de tips in deze brochure.

Energietabel

Koelen en vriezen	elektriciteits- verbruik in KWh	elektriciteits- verbruik in KWh	kostprijs energie in euro ³
	per 24 uur	per jaar	per jaar
koelkast vriescombi 360 l A+++	0,41	150	45,0 euro
tafelmodel koel vries combi 122 l A+++	0,25	93	27,9 euro
tafelmodel 145 l geen vriesgedeelte A+++	0,17	62	18,6 euro
diepvrieskist A+++ 225 l	0,33	122	36,6 euro
diepvrieskast A+++ 157 l	0,35	127	38,1 euro
diepvrieskast 160 l A+	0,66	240	72,0 euro

Wassen	per beurt	per jaar (220 beurten)	Per jaar (per beurt)
vaatwasser C label 12 bestekken	1,31	288	86,5 euro (0,39 euro)
vaatwasser A+++ label 14 bestekken	0,57	125	37,6 euro (0,17 euro)
wasmachine 8 kg A+++ (40° katoen)	0,41	90	27,0 euro (0,12 euro)
droogkast C 5 kg luchtafvoer	3,65	704	211,2 euro (1,10 euro)
droogkast condens en warmtepomp	1,45	319	95,7 euro (0,43 euro)

Andere	per uur	per jaar (3u per dag)	Per jaar (per uur)
computer desktop met scherm printer en internet	0,2	219	65,7 euro (0,06 euro)
computer laptop met internet	0,1	109	32,8 euro (0,03 euro)
led-tv	0,028	30	9,2 euro

 TIP!

Je eigen verbruik meet je met een energiemeter, meer informatie over hoe deze te gebruiken kan je vinden op de volgende bladzijde.

Uw verbruik in KWh	Blij met het resultaat?	
per 24 uur		
per beurt		
per uur		

← Noteer hier uw eigen metingen en vergelijk

Waterverbruik

per jaar (220 beurten)	prijs water/jaar Basis- (conforttarief)	totaal kost per jaar ² Basis- (conforttarief)
3300 liter	13,2 euro (26,40 euro)	99,7 euro (112,9 euro)
2520 liter	10,0 euro (20 euro)	47,7 euro (57,8 euro)
11500 liter	46,0 euro (92,00 euro)	73 euro (119 euro)

1: Gemiddelde kw/h prijs 2019 = 0,30 euro

2: Elektriciteits + waterkost, 220 beurten per jaar

 TIP!

Staat het toestel dat je wil vergelijken niet in deze tabel? Kijk dan op www.topten.be. Daar staan nog veel meer toestellen, zoals diepvriezers, koelkasten, wasmachines, droogkasten, circulatiepompen en vaatwassers.

Hoe gebruik je een energiemeter?

- Trek de stekker uit van het toestel dat je wil meten. Steek de energiemeter in het stopcontact en steek de stekker van het toestel daarna in de energiemeter.
- Zet de meter aan en druk op de knop 'Function' tot je kWh ziet staan.
- Laat het toestel 24 uur lang aan staan of een (was)beurt draaien.
- Noteer het verbruik van het toestel (kWh) in de tabel op p36 om te vergelijken met de richtcijfers van de meest energiezuinige apparaten (met label A+++).

Wil je verder aan de slag en nog meer energie besparen? Kom dan naar een workshop in het EcoHuis. Wil je met een grotere groep deelnemen? Dan organiseren we zelfs workshops op maat.

Meer info over energie sparen

www.energiesparen.be
www.premiezoeker.be

Of kom naar het EcoHuis of een woonkantoor in jouw buurt.

Turnhoutsebaan 139,
2140 Borgerhout
Tel. 03 217 08 11
ecohuis@stad.antwerpen.be

EcoHuis Antwerpen

Voor meer info
www.antwerpen.be/ecohuis